

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2014 R.

Opracowania sygnałne

Październik 2015

Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

Ogólne zasady finansów publicznych, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości budżetowej oraz klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych regulują m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 594),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 595),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 596),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 1115 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 119),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

* * *

W 2014 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego wyniosły 10360,7 mln zł i w porównaniu z 2013 r. zwiększyły się o 5,2%. Wydatki wyniosły 10386,8 mln zł i zwiększyły się o 5,9% w porównaniu z 2013 r. W odniesieniu do 2005 r., dochody i wydatki zwiększyły się ponad dwukrotnie. Zagregowany wynik omawianych budżetów wyniósł w 2014 r. -26,2 mln zł i w porównaniu z rokiem 2013 pogorszył się o 69,3 mln zł.

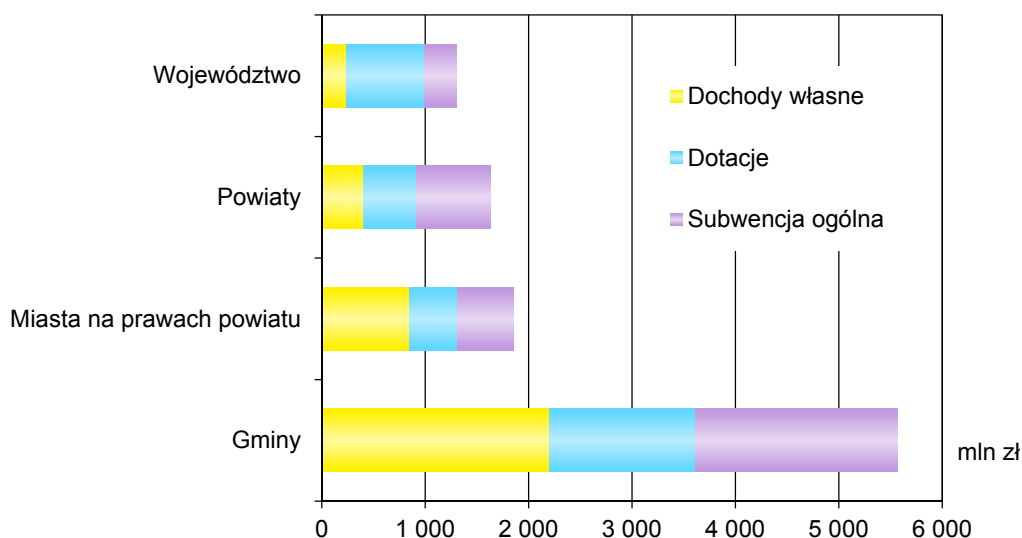
Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
Dochody w mln zł	10360,7	5564,1	1857,6	1635,0	1304,0
2013=100	105,2	105,9	103,6	98,5	114,2
Wydatki w mln zł	10386,8	5541,2	1959,9	1627,0	1258,7
2013=100	105,9	105,7	108,1	99,2	113,2
Wynik finansowy ¹ w mln zł	-26,2	22,9	-102,4	8,0	45,3

¹ Deficyt (-) lub nadwyżka (+) budżetowa.

Największy udział jednostek samorządowych poszczególnych szczebli w realizacji dochodów w 2014 r. uzyskały gminy (53,7%), następnie miasta na prawach powiatu (17,9%), powiaty (15,8%) oraz województwo (12,6%). Bardzo podobnie do dochodów kształtował się udział jednostek samorządowych w realizacji wydatków. Największy udział uzyskały gminy (53,3%), następnie miasta na prawach powiatu (18,9%), powiaty (15,7%) oraz województwo (12,1%).

Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2014 r.

Głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r. były **dochody własne**, które stanowiły 35,7% dochodów ogółem i wyniosły 3702,5 mln zł. W porównaniu z 2013 r. dochody własne wzrosły o 10,5%, najwięcej w budżecie województwa (o 20,3%), natomiast najmniej w budżetach miast na prawach powiatu (o 6,2%). Największy udział dochodów własnych odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu (45,9%), najmniejszy w budżecie województwa (18,3%).

W dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego najważniejszą pozycję stanowił podatek dochodowy od osób fizycznych, a w przypadku budżetu województwa – także od osób prawnych. Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły 1286,3 mln zł, stanowiąc 34,7% dochodów własnych. W budżecie województwa większe znaczenie miały dochody z tytułu podatku od osób prawnych, które stanowiły 55,9% dochodów własnych i 10,2% ogółu dochodów budżetu województwa. Spośród podatków majątkowych, znaczny udział w dochodach gmin i miast na prawach powiatu miały dochody z tytułu podatku od nieruchomości, które stanowiły 28,1% dochodów własnych gmin i 22,2% dochodów własnych miast na prawach powiatu.

Dochody własne budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2014 r.

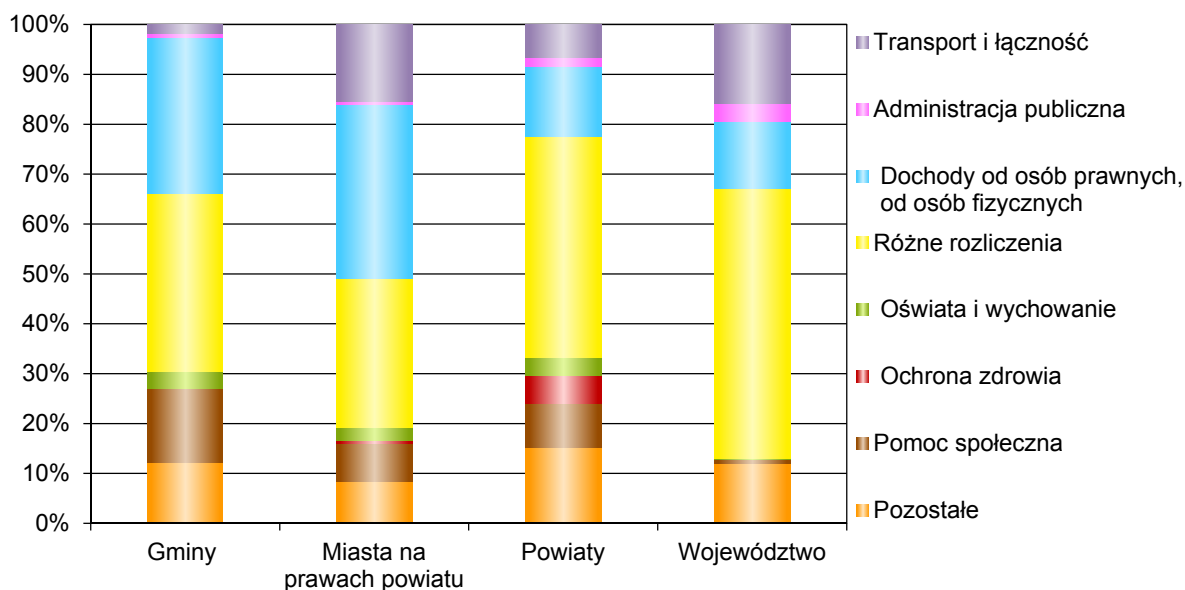
Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Dochody własne	3702,5	2206,0	852,1	406,0	238,4
Podatek dochodowy	1493,5	763,8	348,9	205,8	175,0
od osób prawnych	207,2	41,1	24,4	8,4	133,3
od osób fizycznych	1286,3	722,7	324,5	197,4	41,7
Podatek rolny	87,2	84,6	2,6	-	-
Podatek leśny	14,2	14,1	0,0	-	-
Podatek od nieruchomości	809,4	620,2	189,1	-	-
Podatek od środków transportowych	43,1	33,9	9,2	-	-
Podatek od działalności gospodarczej	2,2	1,7	0,5	-	-
Podatek od spadków i darowizn	5,8	4,2	1,6	-	-
Podatek od czynności cywilnoprawnych	51,0	34,5	16,5	-	-
Oplata skarbowa	18,1	10,7	7,4	-	-
Oplata eksploatacyjna	11,8	10,3	1,5	-	-
Oplata targowa	7,5	5,4	2,2	-	-
Dochody z majątku	222,4	137,3	55,0	15,0	15,2
w tym z najmu, dzierżawy	83,2	51,0	22,5	8,1	1,7
Pozostałe dochody	936,2	485,3	217,6	185,2	48,1
w tym środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	128,8	87,6	30,0	10,8	0,3

Subwencja ogólna – w 2014 r. wyniosła 3530,1 mln zł, stanowiąc 34,1% ogółu dochodów. W porównaniu z 2013 r. wysokość subwencji ogólnej zmniejszyła się o 0,3%, najwięcej, bo o 1,7%, w budżetach powiatów. W budżecie województwa wartość ta zwiększyła się o 9,7%. Subwencja ogólna miała największy udział w dochodach budżetów powiatów (43,9%), najmniejszy w budżecie województwa (23,8%). Największą część subwencji ogólnej (68,8%) stanowiła część oświatowa – 2427,3 mln zł.

Najmniejszy udział w dochodach ogółem stanowiły **dotacje**, które wyniosły 3128,1 mln zł, z czego 1842,1 mln zł to dotacje celowe. Około 65% dotacji celowych stanowiły dotacje z budżetu państwa z zakresu administracji rządowej. Łącznie dotacje stanowiły 30% ogółu dochodów, od 57,9% w budżecie województwa do 24,7% w budżetach miast na prawach powiatu. W porównaniu z 2013 r. dotacje zwiększyły się o 5,7%.

W strukturze dochodów jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej główną pozycją były „Rozliczenia różne”, które stanowiły ponad 38% dochodów ogółem. Ważnym źródłem dochodów były także „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem” oraz „Pomoc społeczna” odpowiednio 27,1% oraz 10,8%.

Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.

Uwaga. Pozycja „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych” zawiera również dochody od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.

Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różnią się między sobą wielkością dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

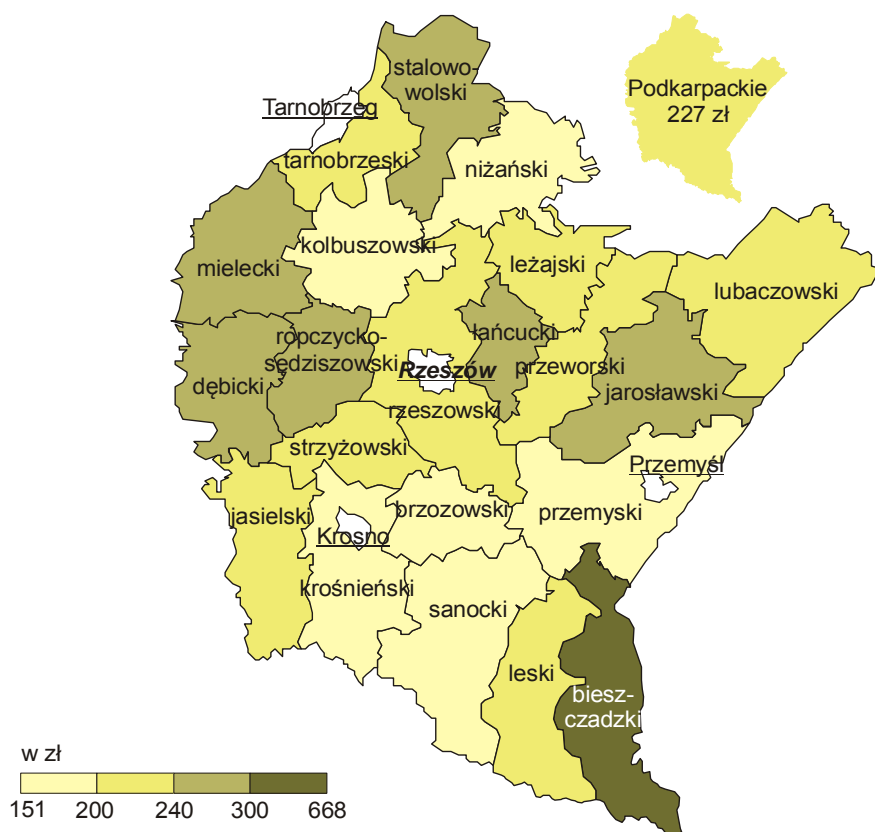
Przeciętna wartość tego wskaźnika dla gmin w 2014 r. kształtowała się na poziomie 3115 zł. Najwyższy dochód odnotowano w gminach: Ostrów (6020 zł) i Cisna (5577 zł), najniższy zaś w gminach: Rudnik nad Sanem (2435 zł) i Przeworsk (2469 zł). Wynika z tego, że dochody gmin o najwyższych dochodach na mieszkańca były ponad 2-krotnie wyższe niż w gminach o najniższych dochodach.

Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 5426 zł - od 6216 zł w Krośnie do 4935 zł w Tarnobrzegu.

Dochody budżetów powiatów wyniosły średnio 915 zł na 1 mieszkańca. Najwyższe dochody były w powiatach: bieszczadzkim (1717 zł) i lubaczowskim (1215 zł), a najniższe w powiatach: przemyskim (544 zł) i kolbuszowskim (683 zł).

Dodatkowo na każdego mieszkańca z budżetu województwa przypadało przeciętnie 613 zł dochodów ogółem, z czego 112 zł to dochody własne.

Dochody własne budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2014 r.

Dochody własne budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014 r. kształtowały się na przeciętnym poziomie 1235 zł. Największe dochody własne odnotowano w gminach: Ostrów (4107 zł) i Solina (3765 zł), najniższe natomiast w gminach: Jarocin (460 zł) i Dzikowiec (478 zł). Dochody własne gmin o najwyższych dochodach na mieszkańca były blisko 9-krotnie wyższe niż w gminach o najniższych dochodach.

W miastach na prawach powiatu na 1 mieszkańca przypadło przeciętnie 2489 zł dochodów własnych, najwięcej w Rzeszowie (2651 zł), najmniej w Przemyślu (2012 zł).

W powiatach na 1 mieszkańca przypadło przeciętnie 227 zł dochodów własnych – najwięcej w powiatach: bieszczadzkim (668 zł) i łańcuckim (272 zł), najmniej w powiatach: nizańskim (151 zł) i kolbuszowskim (155 zł).

Głównym obciążeniem dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego są **wydatki bieżące** – w 2014 r. wyniosły 7903,4 mln zł, stanowiąc 76,1% wydatków ogółem. W porównaniu z 2013 r. wydatki bieżące zwiększyły się o 2,9%.

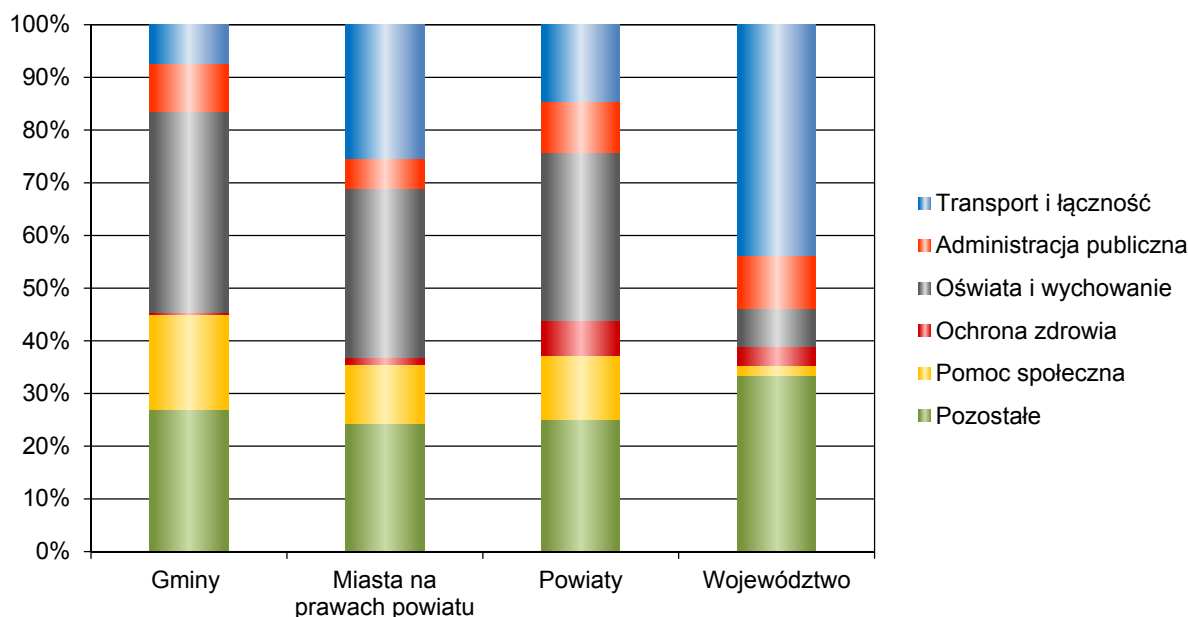
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2014 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
Ogółem	10386,8	5541,2	1959,9	1627,0	1258,7
Wydatki bieżące	7903,4	4555,1	1438,4	1341,4	568,5
w tym:					
Dotacje	806,6	316,6	144,8	100,9	244,3
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1070,5	875,0	132,6	54,8	8,1
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	5900,1	3299,7	1126,6	1171,3	302,6
w tym:					
wynagrodzenia	3303,8	1843,7	618,2	693,5	148,4
pochodne od wynagrodzeń	617,6	364,4	108,0	118,5	26,8
zakup materiałów i usług	1536,3	861,4	336,0	227,4	111,5
Na obsługę długu publicznego	108,2	54,7	29,0	12,8	11,7
Wydatki majątkowe	2483,5	986,1	521,6	285,6	690,2
w tym inwestycyjne	2467,8	983,3	516,7	285,6	682,2

W wydatkach bieżących największy udział miały wynagrodzenia oraz zakup materiałów i usług, które stanowiły odpowiednio 41,8% i 19,4% ogółu wydatków. Na inwestycje przeznaczono 23,8% ogółu wydatków, które stanowiły niemal całość **wydatków majątkowych**.

Porównując strukturę wydatków według rodzajów dla poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego można zauważyć, że najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w budżetach powiatów (82,4%), najniższy zaś w budżecie województwa (45,2%). Na wynagrodzenia stosunkowo najwięcej wydano z budżetów powiatów (42,6%), a najmniej z budżetu województwa (11,8%). Dotacje stanowiły najwyższy udział w wydatkach budżetu województwa (19,4%), a najmniej w budżetach gmin (5,7%). Zakup materiałów i usług stanowił 15,5% wydatków w budżetach miast i 8,9% wydatków w budżecie województwa. Na inwestycje najwięcej wydano z budżetu województwa (54,2%), a najmniej z budżetów powiatów (17,6%).

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.

W strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej w 2014 r. największą pozycję stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie, które wyniosły ponad 3,4 mld zł, co stanowiło 32,3% ogółu wydatków. Największy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w budżetach gmin (38,2%), a najmniejszy w budżecie województwa (7,2%). Ważną pozycję w wydatkach jednostek samorządu terytorialnego zajmuje transport i łączność. Łączna kwota wydatków na transport i łączność wyniosła 1,7 mld zł, co stanowiło 16,4% ogółu wydatków. Największy ich udział odnotowano w budżecie województwa (43,8%), a najmniejszy w budżetach gmin (7,4%). Na pomoc społeczną wydatki wyniosły 1,4 mld zł, co stanowiło 13,8% ogółu wydatków, przy czym największy ich udział odnotowano w budżetach gmin (18,0%), a zaledwie 1,8% w budżecie województwa.

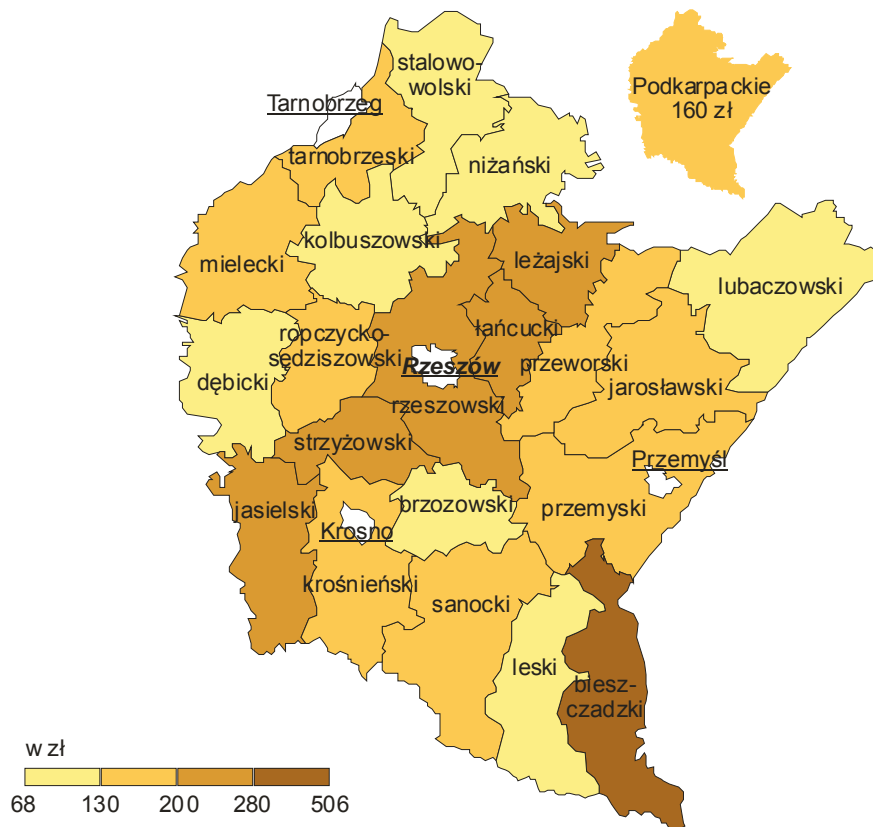
W 2014 r. wydatki gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 3102 zł, z czego najwyższe wydatki odnotowano w gminach: Ostrów (5856 zł) oraz Cisna (5739 zł), a najniższe w gminach: Rudnik nad Sanem (2297 zł) i Jasło (2341 zł). W przeliczeniu na 1 mieszkańca gmina o najwyższych wydatkach przeznaczyła 2,5 krotnie wyższą kwotę niż gmina, w której wydatki były najniższe.

Z kolei wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 551 zł. Na inwestycje ze swego budżetu najwięcej wydały gminy: Horyniec-Zdrój i Orły (odpowiednio: 2610 zł i 2385 zł), a najmniej gminy Borowa i Harasiuki (odpowiednio: 75 i 79 zł).

Przeciętne wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 5725 zł, z czego wydatki inwestycyjne wyniosły 1509 zł.

Najwyższe wydatki na mieszkańca zarówno ogółem, jak i inwestycyjne odnotowano w Krośnie (odpowiednio: 6429 zł i 2089 zł), a najniższe w Tarnobrzegu (odpowiednio: 4950 zł i 1106 zł).

Wydatki inwestycyjne budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2014 r.

Wydatki ogółem budżetów powiatów na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 911 zł, w tym wydatki inwestycyjne wyniosły 160 zł. Najwyższe wydatki ogółem odnotowano w powiatach bieszczadzkim (1750 zł) i lubaczowskim (1192 zł), a najniższe w powiatach: przemyskim (520 zł) i kolbuszowskim (689 zł). Nieco inaczej przedstawiały się wydatki inwestycyjne z budżetów powiatów – najwyższe odnotowano w powiatach: bieszczadzkim (506 zł na 1 mieszkańca) i strzyżowskim (275 zł), a najniższe w powiatach: stalowowolskim (68 zł) i leskim (74 zł).

Ponadto na każdego mieszkańca z budżetu województwa wydatkowano przeciętnie 591 zł, z czego 321 zł przeznaczono na inwestycje.